

“ Mae dangosyddion perfformiad buches, ynghyd ag amcangyfrifon ar gost cynhyrchu yn allweddol ar gyfer rhoi mewnwelediad i gynhyrchiant ac effeithlonrwydd y fuches sugno yng Nghymru. Mae'r Bwletin y Farchnad hwn yn edrych yn fanylach ar ddata BCMS ac FBS. ”

Glesni Phillips – Swyddog Gweithredol Deallusrwydd, Dadansoddi a Mewnwelediad Busnes

CYFNOD LLOIA

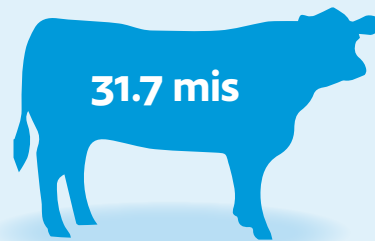
Yn ôl y data diweddaraf gan Wasanaeth Symud Gwartheg Prydain (BCMS), mae'r **cyfwng lloia cyfartalog** ar gyfer argaeau cig eidion yng Nghymru oedd **420 diwrnod yn 2024**. Mae hyn yn gymharol sefydlog o'i gymharu â'r cyfwng cyfartalog yn ystod y flwyddyn flaenorol, ac wrth edrych ar dueddiadau hanesyddol, mae hyn tua 12 diwrnod yn fyrrach nag yn 2014. Er gwaethaf y cynnydd a welwyd dros y degawd diwethaf, mae lle o hyd ar gyfer gwelliant i gyrraedd y targed o 365 diwrnod rhwng lloia. Gall cyfraddau twf annigonol neu ffrwythlondeb heb ei reoli o fewn buchesi achosi cyfnodau llo hirach, tra byddai cyfnodau byrrach yn eu tro yn gwella proffidoldeb buchesi trwy gynyddu nifer y llo sy'n bosibl yn ystod oes mamog.

Gall yr **oedran cyfartalog ar adeg lloia cyntaf** hefyd effeithio ar effeithlonrwydd atgennedlu'r fuches sugno gan mai'r llo yw prif allbwn y fenter. Yn 2024, yr oedran cyfartalog ar gyfer lloia cyntaf ar gyfer mamogiaid cig eidion yng Nghymru oedd **964 diwrnod** (neu 31.7 mis). Mae hyn yn welliant ar y flwyddyn, gan fod y famog gyfartalog bellach yn lloia 11 diwrnod yn iau nag yn 2023, a 98 diwrnod nodedig yn iau na'r cyfartaledd a gofnodwyd yn ôl yn 2014. Er bod rhywfaint o le i wella o hyd i gyrraedd targed y diwydiant o loia yn nes i 24 mis (neu 24 diwrnod), mae buchesi cig eidion yng Nghymru wedi dangos cynnydd sylweddol yn ystod y degawd diwethaf. Gall rheoli heffrod yn effeithiol fel eu bod yn lloia yn iau gynyddu elw a lleihau costau cynhyrchu, gyda thystiolaeth yn awgrymu y byddai heffrod yn gwau mwy o bwysau lloia yn ystod eu hoes gynhyrchol.

Cyfwng lloia ar gyfartaledd ar gyfer mamogiaid cig eidion yng Nghymru, 2024:

Oedran cyfartalog ar gyfer lloia cyntaf mamogiaid cig eidion yng Nghymru, 2024:

Mae effeithlonrwydd atgennedlu yn sylfaenol ar gyfer proffidoldeb, waeth beth fo'r system gynhyrchu, a gall gwella effeithlonrwydd i gyd gefnogi gostyngiad yn lefelau allyriadau nwyon tŷ gwydr buches, tra hefyd yn gwella elw busnes.

PROFFIDIOLDEB

COSTAU CYNHYRCHU GWARTHEG SUGNO YNG NGHYMURU 2023/24:

p/kg pwysau byw	Perfformwyr Cyffredin	Traean Isaf	Brig Trydydd
Cyfanswm y Costau	227.9	332.0	140.4
Elw'r Farchnad	210.5	211.0	217.6
% Cyfanswm y Costau a Gwmpesir gan Elw'r Farchnad	92.4	63.5	155.0

Ffynhonnell: Arolwg Busnes Fferm

Mae'r Arolwg Busnes Fferm yn cyhoeddi ffigurau **cost cynhyrchu blynyddol**, sy'n rhoi cipolwg ar berfformiad ariannol buchesi cig eidion yng Nghymru. Ar gyfer 2023/24, mae'r data'n tynnu sylw at y ffaith bod gan y trydydd buches sy'n perfformio orau gost **gyffredinol o 140.4c/kg**, ac yn cynhyrchu mwy o gilogramaau y fuwch na'r buchesi perfformio ar gyfartaledd yn 300kg. Cofnododd y traean o fuchesi sy'n perfformio orau gostau ychydig yn is ar gyfer yr holl gostau *newidiol* a *chostau sefydlog*, arweiniodd wedyn at wahaniaeth cyffredinol o 191.6c/kg rhwng y traean o fuchesi gorau a'r traean isaf o ran cyfanswm y costau. Gan fod canlyniadau'r farchnad yn debyg i bob un o'r tri chategori o berfformwyr, mae hyn yn awgrymu y dylai'r ffocws fod ar reoli costau ar y fferm er mwyn gwneud y mwyaf o broffidoldeb buchesi sugno yng Nghymru.

Beth mae hyn yn ei olygu i'r diwydiant?

Prif allbwn buches fagu cig eidion yw'r llo sugno, ac felly mae rheoli gwartheg yn dda yn allweddol i sicrhau'r ffrwythlondeb buches gorau posibl er mwyn cynhyrchu llo sugno iach bob blwyddyn. Byddai gwella effeithlonrwydd atgennedlu'r fuches sugno hefyd yn helpu i ymdopi ar gostau fferm a phroffidoldeb cyffredinol y busnes.

Crynodeb Misol y Farchnad

GWARTHEG

Prisiau – wythnos yn gorffen 22 Mawrth

Roedd prisiau pwysau marw cyfartalog Cymru a Lloegr ar gyfer llywio yn sefyll ar **673.1c/kg**. Roedd hyn:

- + 9.8c ar yr wythnos flaenorol,
- 182.5c yn uwch na'r lefelau blwyddyn-gynharach.

Roedd y prisiau pwysau marw ar gyfer categorïau gwartheg eraill fel a ganlyn -

- Heffrod: 668.4c/kg (+10.7c ar yr wythnos),
- Teirw ifanc: 653.5c/kg (+10.1c ar yr wythnos), a
- Buchod difa: 498.1c/kg (+6.5c ar yr wythnos).

Trwybwn – Chwefror 2025

- Cyfanswm y trwybwn gwartheg mewn lladd-dai yn y DU = 222,200 pen – i lawr 5% ar y flwyddyn.
- Cyfanswm y trwybwn gwartheg dethol = 165,300 pen - i lawr 5% ar y flwyddyn.
 - *bustych -7%, heffrod -2%, a theirw ifanc -6%*
- Cyfartaledd pwysau carcassau gwartheg dethol = 343.3kg (-1.9kg ar y flwyddyn).
- Trwybwn gwartheg llawn-dwf = 51,200 pen – i lawr 4% ar y flwyddyn.

DEFAID

Prisiau – diwedd yr wythnos 22 Mawrth

Cyfartaledd pris ŵyn pwysau marw ym Mhrydain oedd **730.5c/kg**. Roedd hyn:

- 8.2c ar yr wythnos flaenorol
- 108.3c o'i gymharu â lefelau blwyddyn yn gynharach,
- 101.7c yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd (cyfartaledd 2020-24: 628.8p/kg).

Fe wnaeth y niferoedd oedd yn dod ar y farchnad gyrraedd 29,000 pen. Roedd hyn:

- + 2% ers yr wythnos flaenorol,
- 30% o'i gymharu â lefelau blwyddyn yn gynharach.

Trwybwn – Chwefror 2025

- Cyfanswm y trwybwn defaid mewn lladd-dai yn y DU = 981,600 pen – i lawr 5% ar y flwyddyn.
- Trwybwn ŵyn = 875,900 pen – i lawr 4% ar y flwyddyn.
- Pwysau carcass ŵyn ar gyfartaledd = 20.4kg (+0.1kg ar y flwyddyn).
- Trwybwn mamogiaid a hyrddod difa = 105,700 pen – i lawr 12% ar y flwyddyn.

MOCH

Prisiau – diwedd yr wythnos 22 Mawrth

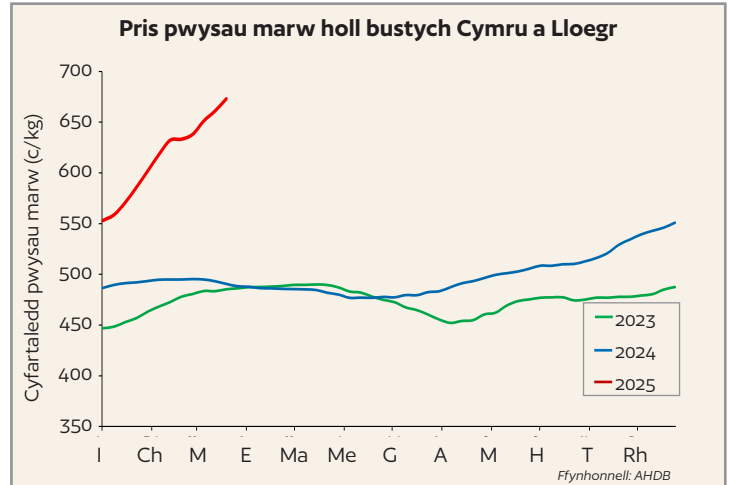
Roedd y Pris Moch Safonol (SPP)* ym Mhrydain Fawr yn cyfateb i **204.4c/kg**. Roedd hyn yn:

- + 0.2c ar yr wythnos flaenorol,
- 7.2c o'i gymharu â lefelau blwyddyn-gynharach,
- 30.4c yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd (cyfartaledd 2020-24: 173.0c/kg).

*Sylwer: nid yw'r gyfres ddata APP ar gael bellach gan nad yw'r data bellach yn bodloni'r trothwyon dilysu. Nid yw'r SPP (sy'n defnyddio ffynonellau data gwahanol) yn cael ei effeithio.

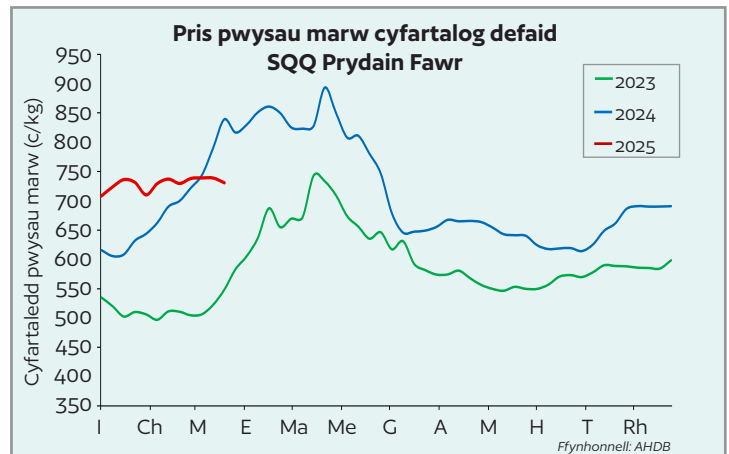
Trwybwn – Chwefror 2025

- Cyfanswm y trwybwn moch mewn lladd-dai yn y DU = 886,000 pen – cynnydd o 4% ar y flwyddyn.
- Trwybwn moch heb fagu = 867,600 pen – cynnydd o 5% ar y flwyddyn.
- Pwysau carcass moch glân ar gyfartaledd = 91.0kg (+0.4kg ar y flwyddyn)
- Trwybwn hwch a baedd = 18,400 pen – i lawr 11% ar y flwyddyn.

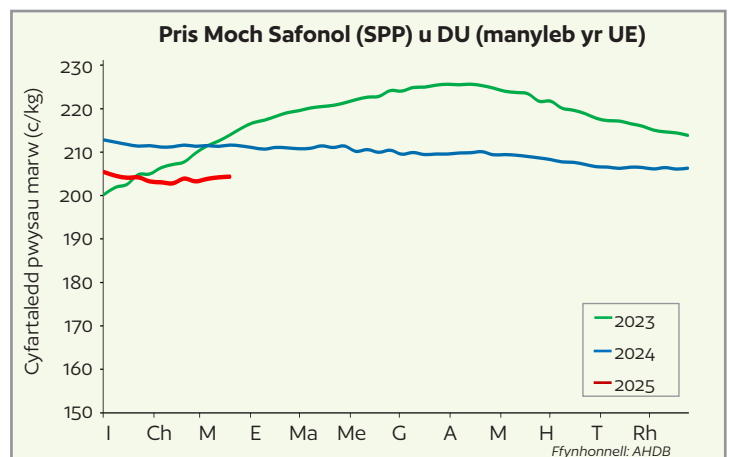
Cynhyrchiant Cig Eidion a Chig Llo y DU Chwefror '25

73,400 tonnelli
-5% b-a-f

Cynhyrchiant Cig Defaid y DU Chwefror '25

20,600 tonnelli
-5% b-a-f

Cynhyrchiant porc y DU Chwefror '25

79,100 tonnelli
+4% b-a-f

